

Josip Barbarić (1937.–2010.)

Ugledni hrvatski diplomatičar, povjesničar i prevoditelj dr. sc. Josip Barbarić preminuo je 10. rujna 2010. u Zagrebu u sedamdeset i trećoj godini života. Do umirovljenja 2003. godine bio je djelatnik Odsjeka za povijesne znanosti Zavoda za društvene i povijesne znanosti HAZU u Zagrebu, a do 2006. nastavio je voditi svoj znanstveni projekt *Izvori za hrvatsku srednjovjekovnu povijest* te sam ga kao njegova asistentica, tada tek na početku svojeg znanstvenog puta, imala prilike upoznati i s njime blisko surađivati pune četiri godine. Upravo zbog činjenice da sam među posljednjima imala mogućnost učiti od tog vrsnog stručnjaka, koji je mene i ostale kolege u Odsjeku nadahnjivao svojim znanjem s područja diplomatike, paleografije i latinske filologije, imam čast osvrnuti se na život i najvažnija znanstvena postignuća tog zaslužnog znanstvenika.

Dr. Josip Barbarić rodio se 16. ožujka 1937. u Vukovaru. Završivši 1964. studij na Bogoslovnom fakultetu u Zagrebu, odlazi u Rim, gdje u razdoblju od 1965. do 1976. radi u Međunarodnoj skotističkoj komisiji na kritičkom izdavanju djela Ivana Dunsca Scotta. Tijekom boravka u Rimu nastavlja školovanje te 1974. na Papinskom Lateranskom sveučilištu stječe titulu doktora znanosti. Po povratku u Zagreb do 1985. radi u Hrvatskom državnom arhivu u Zagrebu, a 1. rujna iste godine zapošljava se u Odsjeku za povijesne znanosti Zavoda za društvene i povijesne znanosti HAZU, gdje radi sve do umirovljenja. Znanstveni put u našem Odsjeku dr. Barbarić započeo je u zvanju višeg znanstvenog suradnika u koje je izabran 4. lipnja 1985. odlukom Savjeta Istraživačkog centra, a 31. svibnja 1999. izabran je u zvanje znanstvenog savjetnika.

Ovom prilikom valja istaknuti, da se u sklopu svojeg znanstvenog rada dr. Josip Barbarić bavio istraživanjima s područja starije hrvatske povijesti, posebice tema-

ma crkvene historiografije srednjeg vijeka. Pritom se koristio specifičnim znanjima i vještinama, među kojima se posebno isticalo njegovo vrsno poznavanje latinskog jezika, pomoćnih povijesnih znanosti i arhivistike. Veliku važnost u njegovu znanstvenom radu zauzimaju brojne zbirke arhivske građe koje pokrivaju raznoliku historiografsku tematiku i stručnjacima služe za njihova istraživanja. Spomenimo na ovome mjestu važnija izdanja koja je dr. Barbarić priredio sam ili zajedno s drugim autorima i suradnicima.

Još za studentskog boravka u Rimu sa suradnicima je priredio *Sabrana djela Duns Scoti* (*Opera omnia Duns Scoti*, 1966.; 1973.). U Hrvatskoj je objavio sljedeće zbirke arhivske građe: *Zaključci Hrvatskog sabora (1936–1947)* (1980.), *Seljačke bune u Hrvatskoj u XVII. st.* (1985.), *Šibenski diplomatarij* (sv. I, 1986.), *Zapisnici poglavarstva grada Varaždina (1587.–1671.)* (I–VII, 1990.–1998.), *Camera apostolica: Obligationes et solutiones, Camerale primo [1299–1560]* (kao prvi svezak serije *Monumenta Croatica Vaticana*, 1996.). Za tisak je samostalno priredio izdanje i prijevod djela *Kronika franjevačkog samostana u Brodu na Savi* (I–III, 1995.–1998.). U sklopu svojeg znanstvenog projekta Izvori za hrvatsku srednjovjekovnu povijest dr. Barbarić radio je na dopunama ugledne diplomatske edicije Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti *Codex diplomaticus Regni Croatiae, Dalmatiae et Slavoniae – Supplementa (1020.–1270.)*, za koju je objavio dva sveska (1998. i 2002.).

Osim vrijednih postignuća u radu na objavljivanju arhivskog gradiva, dr. Barbarić dugi se niz godina uspješno bavio prevodilaštvom. U prijevodu je objavio naslove *Pisma fra Luke Ibrišimovića zagrebačkim biskupima (1672–1697)*, *Nikola Škrlec Lomnički (1729–1799)*, sv. 4, kronike franjevačkih samostana u Šarengradu i Slavonskom Brodu te pisma sisačkih zapovjednika s kraja 16. st. Kaptolu u Zagrebu. Prevodio je i Tomu Akvinskog te korespondenciju Strossmayer – Tondini.

Svoje zanimanje za crkvenu povijest iskazao je pišući brojne prikaze knjiga crkveno-povijesne tematike. Tijekom svoje karijere u više je navrata sudjelovao na znanstvenim skupovima o franjevcima kontinentalne hrvatske, ali i na skupovima o Šibenskoj i Kninskoj biskupiji.

Desetljeća ustrajnih znanstvenih istraživanja dr. Josipa Barbarića za sobom su ostavila vrijedan znanstveni opus kojemu već dugo pripada važno mjesto i neizbrisiv trag u hrvatskoj historiografiji. Iako je dr. Josip Barbarić svoje posljednje počivalište pronašao u rodnoj Slavoniji, u Levinovcu, u Župi Đulovac, dio uspomene na njega ostaje i u našem Odsjeku za povijesne znanosti HAZU u Zagrebu.

Iva Kurelac